

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942 július 15.
Csbás Benő u. 3. II. évfolyam, 157. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk 74.050

„A befejezés közeledésének jeleit mutatja a világegés”

A kenyér árát négy fillérrel leszállítják, de felemelik az élősértés és a tej termelői árát — Ha szükség lesz rá, a kormány bevezeti a munkakényszert — A németek két helyen áttörték a szovjet frontot

A szerbek felkelést terveztek a Bácskában — mondotta Kállay miniszterelnök a képviselőházban Popovics Milánnak adott válaszában

Budapestről jelenti a Magyar Országos Tudósító: A Magyar Élet Pártja kedden este tartotta vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, országos pártelnök elnöklésével évrő évről pártértekezletét, amelyen Kállay Miklós miniszterelnökkel élükön a kormány tagjai is megjelentek. A pártértekezleten Kállay Miklós miniszterelnök nagy beszédet mondott.

— A jövőről akarok beszélni, kezdte el beszédét nagy figyelem közepette Kállay miniszterelnök. A jövőről, amely előttünk áll. Nem a koránypárt előtt, nem előttem, hanem az egész ország előtt. Minden kertes nélkül meg kell állapítanom, hogy ez a világegés, amelyben ma élünk, amelynek részesei vagyunk, a fejlődés olyan stádiumában van, amely a befejezés közeledésének jeleit mutatja. Mi hisszük, reméljük, hogy Magyarország érdekeinek megfelelő és szempontunkat teljesen kielégítő befejezést jelenti ez. Jelenti azonban a legnehezebbet is, mert ha meg is hozza azt, hogy hazánk megtarthassa pozícióját és betöltheti hivatását a Kárpátok medencéjében — olyan súlyos időköt él át a nemzet és a mai generáció, amelyet eddig még soha.

— Olyan felelősség még nem hárult kormányra, miniszterekre és vezetőkre, mint most, ebben a pillanatban. Az ország ma olyan helyzetben van, hogy egyetlen hiba visszavethet bennünket a tizedekkel és évszázadokkal, de a megsemmisülésbe is taszithatja a nemzetet.

— Ezt kötelességemnek tartottam megmondani, hogy tudja meg mindenki, felelősségvállalásunk olyan óriási, amilyent kevés kormányoknak kellett eddig vállalni. Ezért egy séget és megértést kérek.

— Ismerem azokat a kérdéseket — folytatta Kállay miniszterelnök — amelyekkel foglalkoznak a mindennapi életben. Ismerem a gazdák bajait, a tisztviselők problémáit, a munkásság viszonyát, a piac kérdéseit, de legyetek meggyőződve, igazán megteszünk mindent, amit tehetünk.

— A közeli napokban életbelépőrendelet új árakat szab meg. Az élősértés ára kilogrammonként 2.10 pengő lesz, a tej termelői árát 40 fillérre emeltük fel. Egyéb árak változatlanok maradnak. Ebben az árkban az árpa és a tengeri kilogrammonként 28—30 fillérrel érvényesül. Ezeket a jobb árakat csak azoknak a gazdáknak biztosítjuk, akik munkát, földet és vállalkozást visznek gazdálkodásukba. Az, aki a takarmány értékesítésére a leggyorsabb módot választja, s azonnal tovább adja, az nem részesül megsegítésben.

— A kenyér árát — folytatta a miniszterelnök — négy fillérrel leszállítjuk. Ez tíz százalékos árleszállítást jelent.

— Folyamatban van az ipari és kereskedelmi árak felülvizsgálása. Ezek nem simultak a mezőgazdasági áriakhoz úgy, ahogy tervezték. A gazdasági életben érezzük, hogy nem lehet hozzájutni egy ruházati cikkhez. Ezen is segít a kormány. Mint a közellátási miniszter már bejelentette — folytatta beszéde során a miniszterelnök — ebben az évben 11 millió pár cipőt hoznak forgalomba.

— Minden törekvésünk az lesz, hogy népruházati akciónk tovább fejlesszük. Azzal szemben viszont, aki akkor sem fog dolgozni, ha ezen a téren a legtöbb segítségben részesül, kénytelenek leszünk a munkakényszert is behozni.

— Amikor fejleszteni kell hadseregünket, s amikor az iparban a ma-

ximális termelést kell elérni, a vonakodás és elhuzódás a munkától kimeríti akár a statáriális eljárás deliktumát is.

— Még egyet: Most, amikor a világegésnek végső stádiumát látjuk, a nemzetnek mindent meg kell tenni a hadserege fejlesztése érdekében. Az életszínvonal csökkentését, minden adózási lehetőség kidolgozását, a vagyoni igénybevételét is arra kell beállítani, hogy a hadsereg teljesítő képessége a maximumot elérje. Ezt kívánja védelmünk és biztonságunk. Mi, a nyári szünet alatt is a helyünkön maradjunk és mindent elkövetünk, hogy teljesítsük kötelességünket. Kidolgozunk egy munkaprogramot, amely az őszi ülésen kerül napirendre.

A zsablyai és ujvidéki események a képviselőház előtt

„A nemzet rendelkezik azzal a bátorsággal, hogy amit tett, arról be is számoljon”

Budapest, július 15. (Telefonjelentés.) A képviselőház szerdán délelőtt 10 óra 10 perckor kezdte meg ülését Tasnády Nagy András elnökletével. A napirend előtt Popovics L. Milán, a szerbség délvidéki képviselője engedélyt kapott a felszólalásra. Popovics nemzetiségi kérdésben és bizonyos délvidéki eseményekkel kapcsolatban szólalt fel.

Popovics L. Milán felszólalására Kállay Miklós miniszterelnök válaszolt.

— Egy kérdés került a képviselőház elé, amely a magyar közvéleményt, sőt a külföldi közvéleményt is foglalkoztatta, mondotta Kállay miniszterelnök. Nem hiszem azonban, hogy huszonkét esztendővel ezelőtt, amikor a szerb parlament összeült, egy magyar képviselő felállhatott volna ilyen célzattal. (Taps és helyeslés.) A képviselő beszédére azt kell mondanom, hogy annak megállapításával nagy vonalakban nemcsak én, de pártom minden tagja

egyétért. A Dunamedencében nemcsak a magyar célok, de európai célok érdekében is közös munkára, fejlődésre és megértésre van szükségünk egymás között. Ismerem Popovics Milán képviselő mérsékletét, s tudom, szerb nemzetiségéhez mindig hű. Elnöke és vezetője volt a belgrádi antibolsevista szövetségnek és tudja, hogy ami itt történt, az nem a szerb nép felkelése, hanem azoknak az erőknak a lázadása volt, amelyek ellen ő is küzdött már a volt Jugoszláviában. A kisebbségi kérdésben a magyar álláspontot már leszögezttem, folytatta Kállay miniszterelnök.

— A megértés a mi államalkotó nemzetiségünk magunkhoz hívó és ölelő szerepünknek a bázisa.

Ezután a miniszterelnök felolvasta a zsablyai kérdésekre vonatkozó válaszát.

— Az ezer esztendő óta Magyarország részét képező és a trianoni békediktátum által elszakított Bácskát 1941 április havában foglaltuk vissza Szerbiától, illetve Jugoszláviától. Honvédségünk szörványosan kisebb

harcokat vívott, amelyek eredményeképpen a szerb csapatokat leszorítottuk a Dunáig. A visszatérő Délvidéket gyorsan megtisztítottuk. Ezen hadműveletek alatt a békés polgároknak semmi bajuk sem történt. A lakosságot a szentistváni hagyományokhoz híven, a szó teljes értelmében nemzetiségi tekintet nélkül testvéri szeretettel öleltük keblünkbe. Hónapokig csend volt és rend uralkodott. Néhány hónap után azonban a szerbség közül többen terrorcselekmények elkövetésére ragadtatták magukat. A kommunista propaganda felbujtott ellenünk, tevékeny szervezkedésekbe kezdtek a terroristák és szabotázsakciókat követtek el. Gyilkoltak, elvagdoszták a telefonvezetékeket, felgyújtották kazláinkat, lövöldöztek, kisiklattak vonatokat, megállították a vasúti forgalmat, megtámadták közbiztonsági közegünket.

(Cikkünk folytatása a 3. oldalon.)

ARENA MOZI

TELEFON: 328

**Tatarozás miatt,
bizonytalan időre
beszüntette
az előadásokat**

ÁRADÁST VÁRNAK A NILUS VIDÉKEN

Kairó, július 15.

(NST) Hivatalos jelentés szerint a Nilus vidékén beállt az esős évszak. Az egész Nilus völgyében várják a szokásos évi áradást.

ATTLEE NEM VOLT HAJLANDÓ NYILATKOZNI KÉT BRIT HAJÓKARAVÁN VESZTESÉGEIRŐL

Amsterdam, július 15.

(Német Távirati Iroda) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Attlee helyettes miniszterelnök

kedden az alsóházban nem volt hajlandó nyilatkozni

a Máltának szánt két legutóbbi hajókaraván elvesztett hajóinak számáról és hajóteréről. Attlee kijelentette, hogy ezeknek a részleteknek özlése nem áll a közérdek szolgálatában. (MTI)

BULGÁRIÁBAN UJRA MEGINDULT AZ OLASZ TEXTILCIKKEK BEHOZATALA

Szófiából jelentik: Bulgáriába újra megindult az olasz textilcikkek behozatala.

A FASISZTA IFJUSÁG MADRIDBAN

Rómából jelentik: A fasiszta ifjusági szervezetek képviselői Madridba utaztak. A fasiszták megtekintik a fallangista szervezeteket és résztvesznek a sapnyol nemzet nagy ünnepén.

TENGELYDIPLOMATÁK ÉRKEZTEK LISSZABONBA

Lisszabonból jelentik: Az Egyesült Amerikai Államokból tegnap egy óceánjárón több tengelydiplomata érkezett.

111.000 EMBERT VESZTETT AMERIKA

Az Egyesült Amerikai Államok haditengerészete a hadbalépés óta összesen 111.000 embert veszített.

A Szovjet sehol sem tud ellenállni a német nyomásnak

Timosenkonak nincs ideje újabb védelmi vonal kiépítésére

Berlin, július 15.

Berlini katonai körökben kijelentették, hogy a keleti arcvonalon megindult nagy német támadás után azt hitték, a Szovjet azért nem tud hevesebb ellenállást kifejteni, mert seregeit a Kaukázus védelmére sorakoztatta fel. Most azonban kiderült, hogy a bolsevisták ott sem összpontosítottak nagyobb csapatokat, s egyetlen helyen sem tudnak szembeszállni a német előretöréssel, s egyetlen egy fronton sem tudják magukat komolyan tartani.

Berlinből jelentik: Az amerikai lapok nagy cikkekben foglalkoznak a második arcvonal kérdésével. A Newyork Herald Tribune azt írja,

hogy nem valószínű, hogy a Szovjet második védelmi vonalat tud kiépíteni.

Kis erődök építésére már nincs ideje, s hiányzik ehhez a szükséges anyag is.

Timosenkonak nincs ereje a támadásra és az a szándéka, hogy a német előnyomulást a Volga mellett állítja meg. A Volga vonaláig tervezi tehát a visszavonulást a szovjet hadsereg.

A Washington Post azt írja, hogy nem túlzott az a veszély, amelyben Timosenko forog.

Senkit sem lephet meg az, írja a lap, hogy a Szovjet második arcvonalat sürget. Ha semmi sem történik, a Szovjet helyzete már a nyár vége előtt katasztrófával fenyeget.

Indiában számítanak Gandhi letartóztatására

Indiában a politikai helyzet, mint a Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti, a kongresszuspárt legújabb határozata révén, amely gyakorlatilag új engedtelenségi hadjáratra való felhívást jelent, lényegesen élesebbé vált. A Göteborgs Handels och Sjöfärds Tidnin című londoni tudósítója azt írja, hogy az indiai politikai légkör sok év óta nem volt olyan robbanékony, mint most. Lehetséges, hogy az angol hatóságok ismét szigorú intézkedésekhez nyulnak. A

legutóbbi jelentések szerint Gandhi már jogi szakembereivel tanácskozik arra vonatkozóan, hogyan viselkedjék letartóztatása esetében. A tudósító véleménye szerint angol részről minden esetre, amennyire csak lehet, elkerülik ezt a vég ső lépést, mivel a pánindiai kongresszus Gandhi letartóztatásának propagandaszempontból nyilván csak hasznát látná.

Ujabb japán sikerek

Tokió, július 15.

A japán csapatok élcapatai benyomultak Julián erődjébe. Más egységek, mint a japán hadijelentés mondja, Juliántól hat kilométernyire északra vetették meg lábukat.

Sinkingben háromszáz hősi halált halt japán katoná emlékének emeltek oszlopot. A katonák 1934—35. évben Mandzsukuo védelmében haltak meg a hazáért.

Moszkvában üresek az üzletek Leningrádban éhínség pusztítja a lakosságot

Berlin, július 15.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint egy amerikai újságíró a rádióban előadást tartott és ismertette a szovjet helyzetét. Az újságíró hosszabb ideig tartózkodott szovjet földön és előadása során kijelentette, hogy

Moszkvában üresek az üzletek. Vásárolni itt nem lehet semmit, a lakosság a legteljesebb nélkülözésnek kénytelen élni.

Leningrádban, a német acélgyűrűbe zárt lakosságot

megtizedeli az éhínség.

A szövetségesek csak egyetlen uton tudnak segítséget nyújtani a bolsevistáknak. Ez az ut Murmanszkon és Archangelszken keresztül vezet. Az így érkező segítség azonban kevés, s nagyon veszélyes.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Itél a dzsungel

Végig izgalmas film a dzsungel világból.

Főszerepben:

ISA MIRANDA, GUSTAV DIESSL,
JOSCO GIACHETTI.

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

Görögországnak a tengely mellett a helye

Rómából jelentik: A görög miniszterelnök szemleutat tett az országban. Korábban ünnepélyesen fogadták. Itt hangoztatta a miniszterelnök, hogy milyen megértést tanúsianak a tengelyerők Görögországgal szemben. Kijelentette, hogy Görögországnak a kommunizmus ellen küzdők oldalán a helye. A miniszterelnök Koricában megkoszoruzta a hősök emlékművét.

Angol főparancsnokot neveztek ki az egyiptomi király testőrségének élére

Rómából jelenti a TP: Az angol ellenőrzés alatt álló damaszkuszi arab rádió jelentése szerint az egyiptomi király személyes testőrségét brit tisztek parancsnoksága alá rendelték. A királyi gárda eddigi parancsnokát letartóztatták. Az angolok hasonló rendszabályokhoz folyamodtak már egyszer, ugyancsak kritikus helyzetben, amidőn ugyanis Graziani tábornok hadserege Szidi el Barani ellen vonult. Annakidején a kairói angol katonai tényezők másként okolták meg a királyi palota feletti uralom átvételét. Nem tartják kizártnak, hogy London, mint első ízben, úgy most sem riad vissza attól sem, hogy az egész királyi gárdát kicserélje és brit katonákkal váltsa fel. A Graziani-offenzíva után Egyiptom ellenzéki elemei kikényszerítették az eredeti állapot helyreállítását. Általános feltevés szerint Faruk király már jelenleg is gátolva van mozgási szabadságában.

A németek Voronyezsnél áttörték a frontot

Berlin, július 15.

(Bud. Ért.) Ankarai jelentések szerint a szovjet hadijelentése beszámol arról, hogy a németeknek sikerült áttörni Voronyezsnél a frontot keddre virradó éjszaka. Ezen a frontszakaszon Bogucsártól délre, a német csapatok még egy helyen törték meg a szovjet ellenállást.

ZSIDÓELLENES INTÉZKEDÉSEK A MEGSZÁLLT FRANCIAORSZÁGBAN

Párizs, július 15.

A Német Távirati Iroda jelenti: A megszállt Franciaország területén a zsidóknak azonnali hatállyal megtiltják a nyilvános helyek és intézmények látogatását és használatát.

Német hadijelentés

Berlin, július 15.

A vezéri főhadiszállás jelenti: Keleten a német és szövetséges csapatok az egész arcvonalon gyors ütemben haladnak előre, az ellenség utánvédeket visszavetették és szétzúzták. A gyorskötélekek pihenő nélkül, gyors ütemben üldözik az ellenséget és elvágták a kelet felé összekötő vonalait. A léghaderő állandóan támadásokat intéz a visszavonuló ellenség ellen. Rosztovot az éjszaka bombázták, nagy tüzek keletkeztek.

Az ellenség súlyos támadásokat intézett Voronyezs hídfőállásai ellen, ezeket visszautasítottuk. Itt 38 szovjet páncélos megsemmisült. Gyalogos és páncélos csapatok Voronyezs környékén 125 páncélost semmisítettek meg.

A középső szakaszon, Oreltől északra és északnyugatra július 5—13-ig a Szovjet összesen 446 páncélost veszített.

Murmanszk vidékén ellenséges repülőterek ellen intéztek támadást a német gépek és több, a földön vesztelő repülőgépet megsemmisítettek.

(Cikkünk folytatása az első oldalról.)

Nyílt lázadásra készültek a szerbek

Ezeket a terrorcselekményeket növelték azok a körülmények, hogy a Bánátban és Szerbiában folyó tisztogató munka során sok terrorista átvándorolt a határon. Ezek, tekintettel az itt elnéző elbánásra, gyülekezni kezdtek, közbiztonsági közegeinket orvul lelőtték. Csaknem egy éven át tartott ez és január negyedikén nyílt lázadásra robbant ki. Szabályán határőrvadász járőrünket megtámadták, folytatta a miniszterelnök, több határőrvadász és két csendőr hősi halált halt a harcokban, többen megsebesültek.

A vizsgálat során megállapítottuk, hogy ezek nem véletlenül végrehajtott merényletek, hanem tervszerű akciók, amelyeket beszivárgott és rejtgetett partizánok nagy számban vettek részt. Céljuk az volt, hogy felkelést robbantsanak ki a Bácskában. Erre a

hónvadság megfelelő karhatalmat rendelt ki, s a lázadókat nyílt harcban leverte, a partizánoktól pedig megtisztította a titeli háromszöget.

Mi történt Ujvidéken?

A hadműveletek következtében a gyanus elemek Ujvidék felé szivárogtak és ott is veszélyeztették a közrendet. Ezért a város vezetősége a tisztogatás kiterjesztését kérte.

— Január 21. és 22-én rendben folyt a tisztogató munka Ujvidéken, de január 23-án a partizánok a belvárosba szorultak és ott gránátokkal és fegyverekkel támadták meg a magyar honvédeket, akik nagy hidegben, már két nap óta teljesítették nehéz feladatukat. Ez a támadás erős megtorlást váltott ki.

A szerbség lekicsinylőleg nyilatkozott a magyar katonáról

A polgári egyének a kíváncsiságtól hajtva az uccán tartózkodtak, a szerbség pedig lekicsinylőleg nyilatkozott a magyar katonáról és azt hangoztatták, hogy azok nem merik fegyverüket használni. Így fejlődtek tehát az események, amelyeket nagyon sajnálunk. Tulkapásokat követtek el, s ártatlanok is vannak az áldozatok között, ez a valóság, mondotta Kállay miniszterelnök. Ugy hallom azonban, hogy az emigráns jugoszláv kormány rágalomhadjáratot indított ezzel kapcsolatban Magyarország ellen a semleges államokban.

— Vegyék tudomásul — folytatta a miniszterelnök, — hogy Bácska a rend és nyugalom hazája és a beszivárgottak akartak felfordulást csinálni. Ami történt, azért sem a hatóság, sem a szerbség nem felelős, hanem azok, akik lángbaborították a Balkánt.

Hogy mennyire valótlanosságot tartalmaznak az itteni zavargásokról szóló jelentések, bizonyítja az is, hogy olyan neveket hoznak forga-

lomba, amelyek Bácska nyilvántartójában nem is szerepelnek. Szerintük Szabakda romokban hever, Palics fürdőben holttestek uszálnak.

— Szabadka tudommal egy karcolást sem szenvedett, amikor ezek az események történtek, a palicsi tó be volt fagyva, most pedig vídám fürdőzők szórakoznak hullámaiban.

— A mi szerbségünk legyen nyugodt, az az ország, amely befogadta őket, ma is biztosítja a népi jogokat.

A miniszterelnök ezután kijelentette, hogy az áldozatok pontos névsorát is elhozta és azt átadja minden képviselőnek. Az áldozatok száma 2550. Ujvidéken a szerb áldozatok száma 292, Obecsén 89, Titelen 50.

— A nemzet rendelkezik a bátorsággal, mondotta a miniszterelnök, hogy amit tett, arról be is számoljon.

A tetteiket egyébként felelősségre vonják. A tettekért a parancsot kiadó felel, nem annak végrehajtója. (MTI)

„Legyetek jó anyák, akik a betegnek enyhülést nyújtanak!”

A visszatért Délvidéken Zomborban tartották meg az első vöröskeresztes ápolónői fátýolavatót

Mint a Délvidék már megírta, Mauks Márta délvidéki vöröskeresztes főnökasztálya vasárnap vizsgáztatta le Zomborban az önkéntes ápolónők újabb csoportját, akik a sikeres vizsga után most már felkészülten várják a Vöröskereszt hívó szavát.

Az ápolónői vizsga második csoportjában kedden újabb hét ápolónő tette le a gyakorlati és szóbeli vizsgálatokat. A vizsgázók közül hatan jelesre feleltek. A vizsgázók a következők voltak: Beer Ilona, Bódi Katalin, Finta Mária, Julász Margareta, Ketész Erzsébet, Körmöczy Jusztián és Szücs Etelka.

A vöröskereszt főnökasztálya báró Apor Gizella hétfőn délelőtt Zomborba érkezett, megtekintette a kórházat, majd szerdán délelőtt fél 9 órakor ünnepélyes keretek között, a kórház kápolnájában, felavatót az első délvidéki vöröskeresztes ápolónőket. A felavatás előtt Marjai Dezső hitoktató szentmisét mutatott be. A szentmisén a főnökasztálya és az ápolónőkön kívül részt vett dr. Csérta Péter polgármester, Paolay Gyula dr. vármegyei tiszti orvos, dr. Magassy Miklós kórházi igazgató, dr. Farkas orvos, dr. Kecán Iván, dr. Brandt L., dr. Rill Jakab, Mauks Márta délvidéki vöröskeresztes főnökasztálya, dr. Csérta Péterné és Fehér Gizella vöröskeresztes védőnő. A szentmise után Marjai Dezső

hitoktató lélekemelő beszédet mondott. Kiemelte az ápolónői hivatás magasztosságát és ismertette a vöröskeresztes nővérek elhivatottságát. A mise után valamennyien a kórház kistermébe vonultak, ahol báró Apor Gizella a Vöröskereszt főnökasztálya mélytartalmú beszédét intézte az a felavatott ápolónővérekhez.

— A fátýol a szeretet jelképe, — mondta a főnökasztálya — s csak akkor vagyunk jó vöröskeresztes nővérek, ha mások keresztjét is szívesen vállaljuk.

Más hivatás több örömet nem adhat, mint a betegek gyógyítása. Legyetek jó anyák, akik a gondterhes, nehéz betegek enyhülést nyújtanak.

Legyetek katonák: tudjatok fegyelmetten eleget tenni hivatástoknak, s mindenkor maradjatok is fegyelmezettek. Legyetek Krisztus követői, akik más keresztjét szívesen segítenek viselni... Ebben a szellemben vegyék fel a fátýolt! — Szavai után, amelyek mély hatást váltottak ki a jelenlevőkből, átnyújtotta az ápolónővéreknek a fátýolt. Minden fátýolon egy-egy gyönyörű jelmondat volt.

Ezután Magassy dr. mondott beszédet. — Kis nemzet vagyunk mi, akiknek a gyermekeit a közeli és távolabbi múlt, a mostoha idők viszontagságai így is szétzörték a szélrózsa minden irányában, de választott népe is vagyunk az Istennek,

mert kétségtelen hibáink mellett olyan erényeink is vannak, amelyekkel mindörökké megváltottuk magunknak a jogot az élő népek sorában. Nincs felemelőbb érzés a világon, mint segíteni az elesetteket, erős támaszként odaállani a gyöngék mellé, menteni a pusztulástól a jövő reményességét, a gyermeket, odaadó szeretettel, áldozatos lélekkel ápolni a betegeket. Ennek a jegyében gyűltünk ma is egybe. Unnep kell megünnelni azt a napot, amelyen gyermekek az isteni malaszt kegyelmével megerősítve arra vállalkoznak, hogy életüket szenvedőembertársaik testi-lelki gondozásának szentelik. Önök ma a fátýol felvételével Isten katonái közé állanak.

Kívánom, hogy mindnyájuknak adjon erőt a Mindenható. Hódolatos tiszteletemet és köszönetemet fejeznem ki báró Apor Gizella ömeltóságának, a Magyar Vöröskereszt országos főnökasztályaának, aki időt és fáradságot nem kímélve jött el közénk, hogy szeretetének napsugarát árássa az új ápolónők, az ő legfiatalabb segítőitársai felé.

Hangoztatni akarom még azt a ráknézve felemelő tény is, hogy a felszabadulás után, országos viszonylatban is, a mi városunk az első, ahol rengeteg nehézség leküzdése után megvalósult a vöröskeresztes iskola, amelynek az első fátýolszentelését ünnepeljük.

Az ég minden angyala velünk ünnepel, mert előre látjuk azt a sok letörölt könnyet, azt a sok megenyhült fájdalmat, amely mind-mind az önök buzgalmát fogja dicsérni. Adja az Isten, hogy így legyen.

Magyarországon nem élnek szervezett kommunisták

Budapest, július 15.

A Felsőház szerdán délelőtt 10 órakor nyitotta meg ülését. Ghyczy Elemér felsőházi tag napirend előtti felszólalásában a kommunisták leküzdéséről beszélt.

Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány mindenkor megteszi kötelességét, éberül figyel. Magyarországon szervezett kommunisták nem tevékenykednek. Szó lehet csak szimpátiáról, de a szervezkedésig nem jutnak el, mert sikerül azt még embrióban elfojtani.

A VOLT MINISZTEREK IS ELHAGYJÁK EGYIPTOM TERÜLETÉT

(Bud. Ért.) Egyiptom volt pénzügyminiszterét házi őrizetbe vették. Három volt minisztert, akik át akartak szökni a határon, letartóztattak.

New-York, az ezer zsinagóga városa

(T. E. K.) A legújabb statisztika szerint New-Yorkban 500 keresztény templommal szemben 1000 zsinagóga van. Nem is csoda, hiszen minden negyedik newyorki lakos — zsidó. Az USA-ban élő zsidók 46 százaléka, vagyis 2,035.000 zsidó Newyorkban lakik. A városban mindenfelé lehet imaházakat látni, de a legtöbbet persze a zsidónegyedben. Newyorknak ugyanis éppen úgy meg van a maga zsidó, mint kínai negyede. És ez nem más, mint a Manhattan felsziget déli része, a Hudson és East folyók közt, a város szívében. Manhattan alaprajza sakktablettára hasonlít. Uccái csupa egyenes vonal, hosszában az 1. Avenue-től a 12-ig, keresztben az 1. Street-től a 90-ig. A zsidók városrésze az alacsony számú uccák körül terjeszkedik. Ezen a környéken látható a legtöbb „loafer” is. Így nevezik Amerikában azokat, akik egész nap az uccán vagy a kis foghagymaszagu kávéházakban lődörögnek és senki sem tudja, hogy tulajdonképpen miből élnek. Semmittevésük az igazi amerikai számára teljesen érthetetlen. Sok gazdag zsidó természetesen már elhagyta a gettót és előkelőbb negyedbe költözött. Villákban laknak és hatalmas autókon járnak, de róluk sem igen tudják, hogy tulajdonképpen miből is élnek.

Amerikai „lekvár” irodalom

Íróiskola, ahol megfelelő tisztelet-dijért negyven óra alatt bárkiből író faragnak

Európában az író alkotó ember, aki nemcsak hivatást tölt be, hanem elhivatottságát is követi. Egészen másként áll a dolog az Amerikai Egyesült Államokban. Amerikában, amely erőlködik, hogy a maga kulturáját — ha ugyan van neki — ráerőszakolja Európára és még abban is tetszeleg magának, hogy a kultúra védelmezőjének szerepét akarja betölteni, az író valóban nem kulturmódon dolgozik. Ott az író a maga munkásságát iparszerűen üzi és arra igyekszik, hogy mesterségével minél több pénzt szerezzen.

Az Egyesült Államokban a legdivatosabb és a legkapósabb a fércműszerű rövid történetke. Még a közepes írócska is körülbelül ezer dollárt keres ilyen rövid történettel. A tiszteletdíjat a szerző népszerűségének és a történetke izgalmaságának alapján mérik. Egy ismert amerikai író négydecemberben rövidke karácsonyi történetkéjéért 5000 dollárt kapott. Ezzel szemben kezdőknek 25 dollárral kell megelégedniük mind addig, amíg nem dolgozták be magukat kellőleg a közönség izlésébe.

Nagyon érdekesek a módszerek, amelyekkel az amerikai írók kis elbeszéléseiket a kiadónál értékesítik. Ha valamely ismertebb író novelláját 1000 dollárért eladta valamely kiadónak, gondoskodik róla, hogy erről tudomást szerezzen a másik kiadó. Ez hamarosan a tiszteletdíj kétszeresét ajánlja föl. Ha az illető író amerikai fogalmak szerint jó üzletember is, úgy kihasználja az alkalmat és harmadik kiadóval lép érintkezésbe, aki bizonyára a tiszteletdíj háromszorosát kínálja. Megtörténik az is, hogy negyedik kiadó is jelentkezik és a kontármunkát 4000 dollárért veszi meg.

Megtörtént, hogy az egyik író elmondta még meg sem írt novellájának tárgyát az egyik kiadónak, akitől 250 dollárt kapott. A szerző ötletét azonban elmondta egy másik kiadónak is, aki annyira lelkesedett a történetért, hogy nyomban 7000 dollárt adott. A szerző erre visszafizette az első kiadónak a 250 dollárt és az üzleten 6750 dollárt keresett.

Az Egyesült Államokban — csodálkozz jámor európai író, aki semmi egyébre, csak tehetségedre támaszkodol! — külön iskolák működnek, amelyekben rövid történetkéik írására írókat tanítanak és kiképeznek. Az egyik ilyen iskolának az igazgatója és tulajdonosa Eselwein dr. a legnagyobb newyorki újságban naponta a következőket hirdeti:

— Negyven óra alatt megtanítom Önt rövid

történetek írására és elhelyezésére. Eselwein Berg dr. ismert műbíráló és az Irók Havi Közlönyének szerkesztő-kiadója. Tanítványaimnak egyike a múlt héten 5000 dollárt keresett. Sok száz más tanítványom naponta jól adja el rövid történeteit ismert kiadóknak. Prospektus ingyen és bérmentve.

Hogy ezekben az írói iskolákban nem tudják a tanítványok fejébe tölcserrel beömlesztetni a tehetséget, az kétségtelen.

Amit az így kiképzett tanítványok összeírnak, rendszerint a legnagyobb hülyeség, mely elképzelhető. Ezek az iskolák mégis virágoznak.

Amde Amerikában nemcsak iskolákban, hanem másként is képeznek írókat. Thomas Mason, az egyik folyóirat gazdag kiadója például nemrég eredeti módon teremtett egy új író. Szerkesztőségének egyik kicsi szürke munkatársát kivitte falusi villájába, ott bőségesen megvendégelte, aztán egy szobába vezette, ahol már várta az írógép és a papiros. Mason a fiatalemberre rázárta az ajtót és kijelentette, hogy csak akkor bocsátja szabadon, ha valami szép kicsiny történetet ír. A szerencsétlen ifjú erre kénytelen-kelletlen az írógép elé ült és estig dolgozott. Mister Mason elolvasta a kéziratot, azt jónak találta és 250 dollár kezdőtiszteletdíjat adott érte. A városban aztán az elbeszélést 2000 dollárért tovább adta egy másik kiadónak.

Működik Amerikában egy kiadvállalat, amelyet két év előtt négy gyorsíró alapított. Ezek ma már ilyen csapnivalóan rossz kicsi novellákkal évenként és egyenként 50000 dollárt keresnek. Érteneik hozzá, hogy az irodalmat kereskedelmileg fogják föl és üzletileg értékesítik.

Az amerikai pulp alatt lekvárt értenek. Pulp Magazin néven emlegetik azokat a heti füzeteket is, amelyek kis történeteket közölnek. Ezek a történetkéik rendszerint ócska detektívhistóriák. Mégis vannak pulp-szerzők, akik hetenként 3000—5000 dollárt keresnek pulp-történetkéikkel, amelyekből naponta többet is gyártanak. Sinclair Levis, a nagy amerikai író szintén mint pulp-szerző kezdte pályáját. Még a jelentéktelen pulp-szerzők is pompásan élnek. Villájuk van és saját autójukon járnak. Hogy Amerikában ilyen lehet az irodalom, annak a magyarázata az, hogy az amerikai olvasóközönségnek semmi finomabb izlése és semmi magasabb irodalmi igénye nincsen.

ba. Az elkorhadt Lengyelország széthullását orosz aknamunka segítette elő. Lengyelország három részre osztásával Oroszország több, mint felét megkapta az országnak, melyet 1918-ig tartott birtokában. A napoleoni háborúkban Oroszország mindig a szövetségesek oldalán volt. A Napoleon és I. Sándor közti rövid ideig tartó barátság után 1812-ben háború tört ki kettőjük között, mert Oroszország nem egyezett bele a szárazföldi zárba. Napoleon nagy hadserege Oroszországban teljesen megsemmisült. Ez a kudarc készítette elő Napoleon bukását. Ez volt a harmadik és utolsó alkalom a világtörténelemben Dáriusz perzsa király és XII. Károly svéd király óta, hogy egy nagy ellenséges hadsereget Oroszországban nem annyira az orosz ügyesség, mint inkább a természeti erők, rettentő távolságok és az éghajlat legyőztek. Ezek a szövetségesek persze jelentéktelenné váltak a légi- és a motorizált katonaság jelenlegi kor szakában.

Napoleon bukása után Ausztria, Poroszország és Oroszország uralkodói „Szent Szövetség”-et kötöttek egymással és két évtizedre megállapították Európa sorsát az abszolút uralkodói hatalom fenntartásának értelmében.

Oroszországnak a török tengerszorosokra emelt igénye miatt keletkezett a krími háború (1854—1856), amelyben Oroszországot Törökország szövetségesei, Franciaország és Anglia legyőzték. Oroszországnak ki kellett engedni kezéből a Duna melletti hercegségeket, amelyekből később Románia fejlődött ki és lemondani a keresztények fölötti védnökségről a Balkánon. 1848-ban Oroszország az abszolutizmus érdekében legyőztesében. Hogy azután Ausztria a krími háborúban, bár beavatkozás nélkül, de mégis a nyugati hatalmak mellé állt, felháborította Oroszországot. Ez és az osztrák balkánpolitika, amely orosz érdekeket sértett, egyre ellenségesebb hangulatot teremtett Ausztria ellen, ami egyik legalaposabb indoka volt a cári birodalom belépésének a világháborúba.

Az Európában ért károkért Oroszország a századfordulón nagy területek megszerzésével kárpótolta magát Közép-ázsiaiban. A csendes óceáni helyzet kiszélesítésére irányuló törekvése háborúhoz vezette Japánnal. Ebben Japán Oroszországot szárazon és vízen úgy megverte, hogy ez sürgősen ismét Európa felé fordította figyelmét. A Német Birodalommal és Olaszországgal szövetségbe Ausztria elleni cseh és szerb bizalmatlanság Franciaország malmára hajtotta a vizet, mely szövetségeket keresett revansvágyai kielégítésére. Így keletkezett az orosz—francia katonai szövetség, amely röviddel a világháború előtt Anglia belékésével az antant néven ismeretes szövetséggé bővült.

A világháborút Oroszország azzal kezdte, hogy Kelet-Poroszországot és Galiciát irtózatossá tette. Mégis sikerült az ellenséget saját földjére visszaszorítani és ott megvenni, minthogy régi szövetségese a természet cserben hagyta. A vereség következménye volt a cárizmus bukása, Lengyelország, Finnország és a balti tartományok elvesztése, valamint a véres polgárháború zűrzavara. Ez utóbbiból született a bolsevizmus, amely Oroszország helyébe a Szovjet Köztársaságok Unióját állította. Az a bolsevizmus, amelynek célja a világforradalom és amely állandó fenyegetés Európa számára. Ez az Európát, sőt az egész világot fenyegető veszéllyel való összekülönbözés nem sokáig várható magára. Európa országai vállvetve küzdenek az Európát elárastani készülő szovjetorszag uralom ellen.

Szénné égette a villanyáram

Bácskeresztúrról jelentik: Tragikus szerencsétlenség ért Bácskeresztúron egy fiatalembert. Plancsai Miklós tizennyolc éves legény odahaza zsebkésével akarta megjavítani az elromlott villamoshuzalt. Nem vette észre, hogy a huzalon fel volt tépve a szigetelés és amint

zsebkésével hozzáért a csupasz dróthoz, a villanyáram feszültsége valóságos magához ragadta és a szó szoros értelmében szénné égette a szerencsétlen fiatalembert.

A kiszállt bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenségért egyedül a fiatalember a felelős.

Oroszország törekvése Európa felé

A Szovjet nagy szövetségese, a Természet, elvesztette jelentőségét a technika korában

Hogy Oroszország európai hatalmi tényező és mint ilyen Európa történelmi fejlődésébe is belenyúl, csak Nagy Péter óta van így. Az orosz birodalom tulajdonképeni megalapítója III. Iván, aki 1480-ban az „Arany Horda” hatalmas mongol királyságát szétbontta, mint Moszkva nagyhercege függetlenítette magát és a legtöbb kis fejedelmet leigázta. Ennek volt unokája Rettentes IV. Iván, aki cárrá koronáztatta magát. Az ő uralkodása alatt foglalta el az egykori rablóvezér Jermak 500 emberrel egész Szibériát a Csendes óceánig és ajándékozta ezt a földet a cárnak, aki őt köszönetül Szibéria hercegének méltóságára emelte. Rettentes Iván felesége az utolsó bizanci császár unokahuga volt. Innen ered Oroszország örökösödési igénye Konstantinápolyra. Ez a fejedelmi tömeggyilkos egyébként számos külföldi művészt és mesterembert hívott meg országába, amelyet tehát ő hozott először összeköttetésbe az európai kultúrával.

Európa kulturájának átültetése Nagy Péter alatt még interzivebben folytatódott, bár még a mai napig sem tudta az egész orosz népet elérni. Péter császári címet vett fel és megalapította az orosz befolyást Európa politikájára, minthogy külpolitikáját nyugat felé irányította.

Az 1700—1721. közötti északi háborúban avatkozott be először Oroszország döntően Európa történetébe, midőn XII. Károly legyőzésével Svédországot nagyhatalmi állásából kiszorította. Ugyanekkor nyerte el Oroszország a balti területeket, amelyeket 1918-ig meg is tartott és 1940-ben ismét magának tulajdonított. A balti államok legészakibb részén alapított új fővárossal Oroszország kaput nyitott nyugat felé. A hét éves háborúban Oroszország először Ausztria szövetségese volt, de 1762-ben II. Péter alatt Poroszország oldalára lépett, hogy Péter meggyilkolása után ismét Ausztriával szövétkezzon, bár ezután már nem avatkozott bele többé a harc-

A zsidók nem bonthatják meg a nemzeti egységet

A képviselőház még ezen a héten megkezdi nyári szabadságát

Budapestről jelentik: A képviselőház szerdán délelőtt részleteiben is megszavazta a milliárdos mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslatot, amelyet nyomban a felsőház illetékes bizottság elé vittek.

A felsőházban szerdán délelőtt letárgyalták a zsidók mező és erdőgazdasági ingatlanjainak elvételéről szóló törvényjavaslatot. A képviselőház a hét végén, pénteken vagy szombaton még egy formális ülést tart, tudomásul veszi a felsőház üzenetét és ezzel a törvényjavaslatokat végszerkezetükben is letárgyalja az országgyűlés s az így elfogadott törvényjavaslatokat a további alkotmányos eljárás céljából a kormányzóhoz terjesztik fel.

A képviselőház szünet előtti utolsó ülésén meghatározott napra tűzik ki a Ház szünet utáni első ülését.

Előreláthatóan augusztus hó utolsó napjának egyikére tűzik ki a legközelebbi ülést, s ekkor terjesztik be a hadmentességi adóról szóló törvényjavaslatot.

Keddén délután a felsőház megszavazta a honvédelmi novellát. Az ülésen vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter kérte, hogy a javaslatot az eredeti fogalmazásban fogadják el és többek között a következőket mondotta:

— Lehetségesnek tartják-e azt, — folytatta a miniszter — hogy a zsidók vérük hullásával védik meg azt a

magyar rögöt, amelyhez immár ugyszólván semmi közük sincs? Ma, amikor egy világ-háborúnak a kellős közepén állunk, nem lehetünk elég óvatosak a honvédség integritásának megóvása tekintetében.

Ne feledjük el a mult világháboruban keservesen szerzett tapasztalatokat és ne legyünk elnézők ott, ahol ma az a legnagyobb veszélyt jelenti.

Kijelentette, hogy méltányos esetekben meg fogja találni az orvoslás módját, majd egy folytatta:

— Azt hiszem, sokkal nagyobb baj, ha helytelen rendelkezésekkel a hadseregünkben meghagyunk olyanokat, akik majd alkalomadtán ismét annak felbomlásán fognak dolgozni, mint 1918-ban,

de a zsidótörvények folytán most már százszálcós intenzitással.

— En ezért a felelősséget nem tudom és nem is akarom vállalni, — fejezte be beszédét a miniszter — különösen ma, akkor, amikor honvédségünk a legnehezebb küzdelemben áll olyan ellenféllel, amelynek politikai vezetése csaknem kivétel nélkül zsidók kezében van.

Ezután az elnök szavazásra tette fel a kérdést. A felsőház hatalmas többséggel a miniszter eredeti fogalmazásában fogadta el a szakaszt és a bizottsági módosítást elvetette.

Milyen lesz a Baross Női Tábor augusztusi népnepélye?

A tizórás műsor minden száma meglepetést tartogat

A közelmúltban már egyszer irtunk arról a nagyszabású népnepélyről, amelyet a Baross Női Tábor zombori szervezete augusztus 2-án, valamennyi társadalmi egyesülettel karöltve rendez az Erzsébet ligetben.

A népnepély előkészületeit már megkezdtek: a műsort javarészt már össze is állították, az egyesületek között kiosztották a szerepköröket, a hölgyek pár nap múlva meglátogatják a kereskedőket, hogy megkérjék őket a népnepély támogatására. Csak néhány ajándéktárgyat kérnek a hölgyek kereskedőinktől, amellyel a népnepély érdekességét és nivóját szeretnék emelni. A gyűjtésen kívül az ársadalmi egyesületek hölgyei maguk is készítenek rengeteg dísz- és emléktárgyat, apró süteményeket, melyeknek előállítására még a mai takarékoságot követelő nehéz helyzetben sem kerül sokba.

A népnepélyt két részre osztja meg a rendezőség.

A DÉLUTÁNI MUSORON
válogatott mókák, virágsátrák, konfetti- és szer-

pentin csata, humoros versenyszámok (fazéktörés, zsákbaütés, lepényevés stb.), zeneszámok, népies táncbemutatók, világposta, szépség- és csunyaságverseny és néptáncok szerepelnek. A sok-sok különféle szórakozásokon kívül, amely az estit órákig kitölti a délutáni műsort, még néhány meglepetésszámot is tartogat a rendezőség.

AZ ESTI MUSORON,

amely a park pazar kivilágításával kezdődik, nagyon komoly és határozottan értékes számokat mutatnak be, s tulajdonképpen ez lesz a népnepély — meglepetéssorozata! A rendezőbizottság egyelőre még semmit sem hajlandó elárulni a „meglepetésműsorból”, de biztosítja a város közönségét arról, hogy az ünnepség esti programjában olyan nívós számokat mutatnak majd be, amilyeneket még nemigen láttak Zomborban.

A népnepély iránt, amelynek bevételét a hősi halált halt honvédek hozzátartozóinak felsegélyezésére fordítják, egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg.

Négy államtitkár kinevezése

Bonczos Miklós igazságügyi, Gergelyffy András belügyi, Jurcsek Béla közellátási, Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkár lett

A hivatalos lap szerdai száma legfeljebb kéziratos közl arról, hogy a kormányzó vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkárt ettől az állásától saját kérelmére felmenti és ugyanakkor igazságügyi államtitkárrá nevezi ki. A kormányzó dr. Gergelyffy András ny. fősztolgabíró, országgyűlési képviselőt belügyi, Jurcsek Béla országgyűlési képviselőt közellátási és dr. Konkoly-Thege Sándor gazdasági főtanácsos, egyetemi c. rk. tanárt, az OMGE főtitkárát pedig földművelésügyi államtitkárrá nevezte ki.

Vitéz Bonczos Miklós 1897-ben született Nagyszalontán. Katonai pályára készült. A Lu-

dovika Akadémia elvégzése után 1915-től 10 éven át mint tényleges tisztt szolgált a honvédségnél. Az olasz és az orosz fronton küzdött végig a háborút. Több kitüntetésre van. Mint belügyi államtitkár a szociálpolitika és a munkáskérdések korszerű megoldásával foglalkozott. Egy időben árvízvédelmi kormánybiztos volt. Észak-Erdély visszacsatolása után menekültügyi kormánybiztos lett, majd a külföldi magyarok hazatelepítésével bízták meg. Ügyvezető alelnöke volt a Szociális Országos Felügyelőségnek, a Nép- és Családvédelmi Alap szervének.

Vitéz Bonczos Miklós helyére a belügyminisztérium politikai államtitkári állásába Ger-

gelyffy András lép, aki 1935 óta tagja a képviselőháznak. Előzőleg közel 3 évtizeden át a közgazdászati pályán működött s mint a nagykallói járás fősztolgabírája vonult nyugalomba.

Jurcsek Béla 1893-ban született Tiszatárjánban. Főiskolai tanulmányainak befejezése után átvette családi birtokát, amelyen ezidő szerint is gazdálkodik. A háboru befejezése után több ízben járt Németországban és Olaszországban, ahol gazdaságpolitikai tanulmányokat folytatott.

Konkoly-Thege Sándor 1888-ban született Szántón. Okleveles gazda, az államtudományok doktora, tanár a Műegyetemen, ahol az állattenyésztési politika előadója. Eredményesen foglalkozott mezőgazdasági üzemi kérdésekkel.

AZ ÚJ ÁLLAMTITKÁROK ÜDVÖZLÉSE

Az új államtitkárok szerdán foglalták el hivatalukat. A belügyminisztérium tisztviselői szerdán délelőtt tízenegy órákor bucsúztak el vitéz Fonczos Miklóstól s délben tisztelegtek új államtitkáruk, Gergelyffy András előtt. Vitéz Bonczos Miklós még szerdán délelőtt fogadta új munkahelyén az igazságügyminisztérium tisztviselőkarának üdvözlését. Jurcsek Bélát szerdán délelőtt tíz órákor üdvözlötték a közellátási hivatal tisztviselői s ugyancsak szerdán lépett hivatalba Konkoly-Thege Sándor a földművelésügyi minisztériumban.

Fogadott ünnepére készül Temerin

Temerin lakossága minden évben nagy fényűző ünnepi meg fogadott ünnepét, Szent Illés napját. Az idén július 20-a helyett, vasárnap, július 19-én tartják meg az Illés-napi ünnepségeket.

Az idén is a Katolikus Kör rendezi meg a felvonulást, este pedig szabadteri előadást mutatnak be a műkedvelők a sporttelepen. A hatalmas színpadot már felállították, minden előkészületet megtettek a nagyszámú vendégsereg fogadására és elhelyezésére is. A TTC műkedvelői Bódy Géza rendezésében a Gyergyói bál című operettet mutatják be. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Vasárnap délelőtt tábortábori mise lesz, a felvonulások délután kezdődnek. A sporttelepen az előadás előtt népnepélyt rendeznek. A résztvevők valamennyien festői népviseletben jelennek meg.

NYARALNI ÉS MAGYARUL TANULNI

küldje fiát a magyar tengerhez. Balatonederics, Zala megye. Ismertetőt küld Kalazantinus Rendház, Budapest. II. Toldy Ferenc u. 30. Telefon: 156-414.

Sírkövek mint nyersanyagforrás

(MN) Az acélelőállításához szükséges ócskavashoz való hiány, melynek következtében Angliában már különböző acélműveknek be kellett üzemüket szüntetniük, illetőleg az ebből a kényszerhelyzetből kifolyólag szükségessé élenk propagandahadjárata oda vezetett, hogy sok helyütt már a sírkövek vastogalatainak összegyűjtésére is sor került. A londoni »Daily Express« ezzel kapcsolatban nemrég keserű szavakkal panaszkolta fel a különböző temetőekben végrehajtott rombolásokat. Sok esetben a hozzátartozók beleegyezésének kikérése nélkül egyszerűen szétverték a sírkövet, csak hogy hozzáférhessenek az építésükhöz használt vasrészekhez.

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdev Gvula, Sándor Béla utca 15. A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdev Gvula, Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél utca 12. Telefon: 331.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Angyal gyógyszertár, Jókai tér.

Az Új Magyar Színház művészei

20-ikán érkeznek meg Zomborba, hogy bekapcsolódjanak a „Bizánc” szabadtéri előadás próbáiba. Az előadás jelen lesznek az összes budapesti lapok fényképeszei és riporterei is. Az előadás iránt megnyilvánuló páratlan érdeklődés azt mutatja, hogy emlékezetes napja lesz Zombornak Herczeg Ferencnek „Bizánc” előadása. Dr. Deák Leó főispán az előadás egyik védnöke ez alkalommal meghívja Zomborba Herczeg Ferencet is, az ilusztris szerzőt.

Az est tiszta jövedelme részben a „Bölcsöde” részben a zombori Magyar Iparos Dalárda jótékony céljait is szolgálja. A 2 pengőn belüli helyáraknál szedett 10 filléretet pedig az öreg magyar nyugdíjas színészek kapják.

Orvosi hír. Dr. magasi Magassy Miklós, kórházigazgató főorvos, belgyógyász, f. hó 16-tól augusztus elejéig szabadságon van és nem rendel.

Az egyházközségi adók behajtása a Délvidéken. Grosinger János elnökletével az újvidéki katolikus hitközség ülést tartott, amelyen Ábrahám János gondnok ismertette a költségvetést. Az egyházközségi adót az állam november 1-től hajtja be. Vargai Jenő telepi vikárius az Actio Katolika szervezési munkálatairól számolt be. A mozgalom elnökéül Szaghmeiszter Dánielt a városi műszaki hivatal vezetőjét választották meg.

MÉP értekezlet Bácskertesén. A Magyar Élet Pártja szervezete értekezletet tartott Bácskertesén, amelyen Bártól István országgyűlési képviselő ismertette a közellátási helyzetet.

Nőegylet alakult Bácskossuthfalván. A Nőegylet vasárnap tartotta alakuló közgyűlését özv. Piloszanovich Józsefné elnökletével. Az egyesület céljának ismertetése után megválasztották a vezetőséget. Elnök: özv. Piloszanovich Józsefné, társelnökök: Nagy Jánosné, Bordás Károlyné, Hajdu Istvánné és Anda Sándorné, alelnökök: Csorja Zoltáné, Dévay Lajosné és Gyarmati Sándorné, ügyvezetőelnök: Szeitz József, titkár: Schumacher János, jegyző: Bajsay Istvánné és Schumacher Jánosné, pénztárnokok: Novoth Józsefné és Varga Jánosné, ellenőrök: Kovács Lajosné és Vilhelm Józsefné, számvizsgálók: Gyarmati Józsefné, Zádory Jánosné, Pásztor Andrásné, az egészségvédelmi szakosztály vezetői: Otterbein Henrikné és Gereben Sándorné.

Dolgoztatják az angol rabokat. Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint a brit belügyminisztérium elrendelte, hogy a fogházak munkaidejét hosszabbítsák meg. Ezzel is fokozni akarják hadianyagtermelési ipar munkáját.

Bösszuból ellopta és elitta az anyósa pénzét. A sátoraljai helyi törvényszék Nagy Sándor ticsvai lakost jogerősen kétévi börtönrre ítélte, mert anyósától, Onodi Józsefnétől ellopta a liszt közé rejtett 110 pengőjét. Vallomása szerint anyósa megsértette, ezért bosszúból lopta el a pénzt. Legnagyobb részét elitta. Lopásért már kilenc ízben volt büntetve.

A mulató koldus

Utamat a Kistemető felé ölom, hogy meglátogassam édesapám sírját. Az esőzéstől felázott talaj testén — mint ijesztő sebek — szennyes pocsoltyák alaktalan rajzu térképe ijeszti a szép-érzékemet és az óvatos lépteimet. A Kistemető ucca sarkán tömeg verődik össze. Az első pillanatban szerencsétlenségre gondolok és oda-sietek.

Délután. Az eső szemerkélve szitálni kezd és hízalja a pocsoltyákat. A tömeg közé vegyü-lök és a „népgyűlés” okát keresem. A sarki kocsmá oldalához dőlve világtalan koldus áll. A koldus három cigánypurdé veszi körül. Kopott hegedűjüket álluk alá szoritják és a kócmadzaggal kötözött vonó tántorogva szánkázik az elnyűtt hurokhoz.

A hegedűből borzalmasan hamis hangok szállnak, de a három reményteljes zenészpalánta rendületlenül „basavej”. — Muzsikál.

A koldus vén, törődött, keshedt testét illeti a ferde ütemekre. Ujjai is megmozdulnak, mintha ripityomos jókedvében a százásokat tartalmazó, dagadt erszénye után akarna nyulni, azután a keze fáradtan, hervadtan lehullik.

Az egyik cigánygyerek — fekete, sáros, top rongyos purdú — a koldus mellé lopózik és most már a fülébe muzsikál. Vékony, cérnahangján énekel is.

— Az a szép, az a szép,
Akinek a szeme kék...

A koldus is beledörmög rekedtes hangjával:
— ...akinek a szeme kék...

Ó! A világtalan. Mulat. Énekel: „Akinek a szeme kék.” Vajjon mit érezhet, vagy mire gondolhat ennek az elnyűtt pesti aszfaltlágernek a hallatára? Hiszen az ő szeme: — vak!

A nagyérdemű közönség, a groteszk és bizzar színjáték potya élvezője szintén mulat.

Az uccagyerekek, néhány kocsis vagy munkánélküli napszámos röhög. Vinnyognak és sértő, durva szavaikat a koldus felé bökdösik. Ő, az ember csak a szerencsétlennel szemben tud igazán és szívtelenül kegyetlenkedni.

A koldus végül megelégedi a goromba tréfát. Borostás, ráncos arcára szomorúság és valami végtelen fájdalom ül. Ebben a fájdalomban önmagára eszmélés és lemondás van. Kezében reszket a bot, amint a gunyolódás elől a menekülés utját szeretné kitapogatni.

Tántorogva lendül előre. A három cigánygyerek nyomába ered és csufondáros vigyorgással muzsikál. A vak koldus futna, futna, de csak csetlik, bötlök.

Elébe lép és pénzt dobok a kalapjába, amelyet már tudaton kívüli megszokásból tart maga előtt.

— Isten fizesse meg... — rebegi hálában.

Erre az aranypénz kiesik a szivem erszényéből:

— Embertársam... Testvér...

A koldus eltűnik az uccafordulónál, de a tömeg gunyos kacagása árnyékképpen követi...
Huszár Sándor.

A bűnbánó rablógyilkos maga tette nyakára a köteleit. Isztanbulból jelentik: Tegnapelőtt egy rablógyilkost akasztottak fel a Délkelet-Anatóliában fekvő Martinban. A kivégzés rendkívül szokatlan és drámai körülmények között folyt le. A gyilkos ugyanis az ítélet kihirdetése után megcsókolta a fő államügyész és két aszisztensének kezét. Őszinte bűnbánatának jeleként a gyilkos sajátkezűleg tette nyakára a hurokot.

SZEGEDEN van dolga?
A „ROYAL”-ban szálljon meg!

Japánban mindenki megfiatalodik egy évvel. Tokióból jelentik: A császári trón támogatóinak egyesülete elhatározta, hogy országos mozgalmat indít az életkor számításának mostani rendszere ellen. Ma ugyanis az a szokás, hogy a gyermeket mindjárt megszületésekor egyesztendősnékné tekintik és életkorát ehhez képest tartják számon. Ha a mozgalom sikert arat, akkor Japánban mindenkinek az életkora egy évvel csökken.

Kinevezték az Európában működő amerikai léghaderő főparancsnokát. Londonból jelentik: Az európai harctereken működő amerikai léghaderő főparancsnokává Irac Eaker dandártábornokot nevezték ki.

Harakirit követelt el egy cigányasszony. Kecskemétről jelentik: Súlyos állapotban szállították a kecskeméti kórházba Bóbán Katalin 35 éves cigányasszonyt, aki idegrohamában harakirit követelt el. Egy rokonával szólalkozott össze és emiatt any nyira elkéseredett, hogy öngyilkos akart lenni. Beretvéval összevagdalta a lábát és a hasát. A kórházban műtétet hajtottak végre rajta. Állapota súlyos.

Gépkocsivezetői tanfolyam Szabadkán. A szabadkai Levente Egyesület felhívja a leventék figyelmét arra, hogy a részükre gépkocsivezetői tanfolyamot rendez kedvező feltételekkel. A tandíj sikeres vizsga után megtérül. Jelentkezni lehet a levente parancsnokságon naponta 8—12 óra között. Minden 20 évet betöltő levente résztvehet a tanfolyamon.

GYÉMANTLAKODALOM BÁCSFÖLDVÁRON. Ritka és bensőséges családi ünnep volt Bácsföldváron. Szűszner Ferenc nyugalmazott tanító 1882. július 12-ikén tartotta esküvőjét Urhegyi Katalinnal és most ünnepelte házasságának hatvanadik évfordulóját. A köztisztviselő álló házaspárt Schwerer Imre plébános részestette egyházi áldásban.

Az ebéd és vacsora csak úgy fő, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű bentes-árú

NÉBL JÓZSEF

bentesmestertől való.

A kacsausztatóba fulladt egy kislány. Bajáról jelentik: Kubatov Miksa garai gazdálkodó másfél éves Ilonka nevű lánya a tanyaudvaron lévő kacsausztató mellett játszadozott, amíg szülei a távolabb eső ve teményes kertben foglalatostkodtak. Egy óvatlan pillanatban a kislány hirtelen megcsuszott és helesett a mintegy félméter mély vízbe. A gyermek sikoltozására előrohantak a szülők, de akkorra a kislány már megfulladt. A gondatlan szülők ellen eljárás indult.

Leesett a fáról, karját törte. Verbászon Kirst Pál kilencéves gyermek madárfészket szedett le az egyik fáról, közben megcsuszott, lezuhant és karját törte.

Portugál jap a visszaserzett magyar területekről. Ljsszabomból jelentik: A Sol című folyóirat, a Pester Lloyd-ra hivatkozva, hosszabban idézi Kállay Miklós miniszterelnöknek erdélyi útja alkalmából mondott beszédét, különösen kiemelve azt a kijelentést, hogy Magyarország minden fiának elszánt akarata a visszaserzett területek megtartása örökre. »Megszabadítottuk ezt a régi magyar földet a 22 évig tartó szenvedésektől», idézi a Sol a magyar miniszterelnök beszédét, majd azt a részt ismerteti, amelyben Erdély ujjaépítéséről szól és végül azt a részt, amelyben a miniszterelnök Erdély főfeladataul a hadsereg megerősítését és megerősítését jelöli meg.

Agyonnyomta a tehén. Bajáról jelentik: Bácskai Ferenc mélykúti gazdálkodó a legelőről hazatérő tehenét be akarta kötni az istállóba. Az állat makrancoskodott, megvadult és nekiment a gazdájának, akét úgy a jászolhoz nyomott, hogy súlyos koponyaalapi törést szenvedett. A kihívott mentők Bácskai a bajai közpórházba akarták szállítani, de a szerencsétlen ember utközben meghalt.

FILM

NEMZETI:

ITÉL A DZSUNGEL

Izig-végig izgalmas olasz expedíciós film az „Itél a dzsungel”. A darab az érdekes jelenetek egész sorozatában elmeséli, hogy egy expedíciós társaságot hogyan vezetnek félre egy őserdőbe menekült gyilkos bérencei. A kis társaság azonban megmenekül, sőt egy fehér asszonyt is megment a dzsungel kegyetlen zsarnokának karmai közül. A filmet a ritka szépségű eredeti felvételek teszik igazi élménnyé. A főszerepeket játszóak: Isa Miranda, Gustav Diessl és Josco Giachetti. Uj műsorát a Nemzeti csütörtöktől kezdve mutatja be friss híradóinak kíséretében.

Diákok aratják le az újvidéki mezőgazdasági kísérleti intézet búzáját. Újvidékről jelentik: Az újvidéki Mezőgazdasági Kísérleti Intézetnek telepén különböző búzafajtákat vetettek el. A kísérletek eredményesége érdekében fontos, hogy az aratást körültekintéssel és lelkiismeretesen végezzék el. A mezőgazdasági kísérleti intézet ezért a kísérleti parcellák búzájának learatására az újvidéki kaptáros diákokat kérte fel, akik örömmel vállalkoztak a munkára.

Szövetkezeti közgyűlés Bácskertesén. A MEH terményértékesítő szövetkezet vasárnap tartja alapszabálmódosító közgyűlését.

Léggóltalmi tanfolyam Magyaránizsán. Dr. Lehel Pál polgármester vezetésével léggóltalmi tanfolyamot rendeztek, amelyen 750 utcavezető vett részt. A tanfolyam előadói Barsi Imre, Bicskei Illés, Bogyó Tivadar, Nagy András és Kocsis Jenő voltak. A tanfolyam hallgatói bizonyítványt kaptak.

Strandolvajokat fogott az újverbázi rendőrség. Lőnyi József jelentette a rendőrségen, hogy a strandon kiakasztott fürdőkönye zsebéből ellopták aranyóráját. A rendőrség a tettest Schweig János óverbázi munkanélküli személyében letartóztatta. Schweig beismerte özv. Schröder Jánosnál történt betörést is. A rendőrség letartóztatta tegnap Rind Jánost, aki egy pikkoló szobát fosztotta ki.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

A német katona regénye. Alig olvasnánk időszerűbb könyvet, mint a legismertebb német háborús regény magyar fordítását. A regény tárgya a háború, pontosabban: a véres küzdelem ember—ember ellen, hőse pedig a német katona, akire állmélködő csodálkozással tekint a világ. A regény feleletet keres azokra a súlyos és fájó kérdésekre, melyeket a háború minden gondolkodó emberben fölvet. Kíméletlen őszinteséggel és eyers realizmussal szól itt egy frontkatona bajtársairól, a küzdelemről és a hősiességről, érzékeltetni tudja azt, milyen is az ember, akinek akaraterejéből a hősiesség csodálatos tettei fakadnak. A regényt 250 ezer példányban kapkodták szét Németországban. Megrázó és megrendítő olvasmány. (Danubia könyvkiadó).

Prinz Gyula: Erdély. Mindenki, aki Erdélybe utazik, különös hálával fogja használni a kolozsvári egyetem tudós földrajzi professzorának ezt a kis tájékoztató könyvét, amely most jelent meg II. kiadásban. »Eppen jókor jött« írja a könyv egyik kritikusa, nagy szükség volt már egy ilyen mindenre kiterjedő, utazást és művelődést egybekapcsoló utikönyvre. (Danubia könyvkiadó).

Bezárják a nélkülözhető olasz malmoikat. Milánóból jelentik: Az ellenőrzés megkönnyítése és az örlési és gabonaszolgáltatási előírások hatékonyabbá tétele érdekében az olasz kormány a Secolo Sera római jelentése szerint elhatározta, hogy a körülbelül huszonhatezer olasz malom közül bezárja azokat, amelyeknek üzemeltetése feleslegesnek látszik.

Bánáthban be kell szolgáltatni a vadakat. Nagybecskerekéről jelentik: A Bánáthban megkezdődött a kacsavadászat. A vadvizeken nagyon sok kacsát és egyéb víziszárnyast lőttek már eddig is le. A vadászoknak a lelőtt vadat a német katonai hatóságok rendelkezése értelmében be kell szolgáltatni megfelelő ár ellenében a katonai parancsnokságnak.

Misemondás közben halt meg. Horváth Elek, a zalamegyei Kiscsőrbő község plébánosa szentmise-mondás alatt hirtelen rosszu lett, összeesett és meghalt. Az elhunyt lelképásztor 16 éven keresztül volt a kiscsőrbőiek plébánosa. Nagy részvét mellettemették el.

Hol értékesíthető a június 26-ika előtt tömésre fogott idei termésű liba vagy kacsa

A közellátási hivatal több helyről érkezett kérés folytán kivételesen hozzájárult ahhoz, hogy a június 26-ika előtt tömésre fogott idei libák és kacsák a mai naptól számított tíz napon belül élőállapotban piacra hozhatók kényszereladás céljából. Ezeket a piacra hozott tömött libákat és kacsákat csak a Magyar Baromfikiviteli

Egyesület tagjai vásárolhatják meg, vagy közvetlenül, vagy a Magyar Tojáskiviteli Egyesület által kiadott sorszámozott fényképes szedői igazolvánnyal ellátott megbízottai útján. Az így megvásárolt libák és kacsák közforgalomba nem hozhatók és azokat az egyesület tagjai a közellátási hivatal rendelkezésére kötelesek tárnani.

Az elfoglalt keleti terület biztosítja Európa gabonaellátását

A jelenlegi háboru elkerülhetetlen kihatásai és a szárazföldi Európa elzárása az eddigi tengerentúli gabonaszállító országoktól Európa különböző országaiban kétségtelesen hiányjelenségeket okozott. Ezt elhallgatni vagy szépíteni semmi okunk sincs, még az ellenséges propagandától való félelmünkben sem, ahogy Anglia igyekszik eltusolni minden kellemetlenségét. Sőt inkább bevalljuk, hogy a hiányok oka az egyes államok gabonatermelésében mutatkozó alacsony intenzitásban rejlik. Ha ezek ben az országokban a hozamok legalább megközelítőleg megfelelének az átlagos európai átlagnak, akkor egész biztos nem volnánk szűkében a gabonának.

Ezek a közismert események arra vezetnek, hogy egyesek máris kételkednek a szárazföldi Európa kielégítő gabonaellátásának lehetőségében. Ezeket az állításokat olyan személyek terjesztik a közvéleményben, akiknek ugyilátszik érdekük a régi interkontinentális gabonakereskedelmet a jövőben is fenntartani és akik ezért

minden erővel az új európai mezőgazdasági rend ellen fordulnak.

Szükségtelen hangsúlyozni, hogy ezek a kívánságok teljesen önző motívumokból erednek, mert csak akkor lehet igazán talpra állítani az európai mezőgazdaságot, ha a kenyérgabonaellátást

minden üzérkedéstől függetlenül biztosítjuk.

Ha Európa termelési és behozatali adatait közelebbről megvizsgáljuk a gabonára vonatkozólag, akkor feltétlenül megállapítható, hogy

Európa önellátása minden további nélkül lehetséges.

Vegyünk csak egy-két számot bizonyítékkul. A Szovjetunió nélküli Európa átlagos évi gabonabehozatali szükséglete az utóbbi években 19 millió tonna volt. Ebből Nagy Britanniára 10 millió tonna esik, tehát kihagyhatjuk számításainkból, míg a szárazföldi Európának 9 millió tonna behozatalra volt szüksége. Miután azonban a kontinentális Európa teljes gabonaszükséglete 134 millió tonna, ez azt jelenti, hogy a no mális fogyasztás 93 százalékát saját termeléséből lehet fedezni.

Most nem feladatunk megvizsgálni, hogy ezt a 9 millió tonnát hogyan lehetne az európai államok fokozott termeléséből előállítani. Az egyes országok termelési hozama igen különböző. Javított művelési módszerekkel és szakszerű trágyázással kétségtelenül lehetséges volna saját földünkön biztosítani az ellátást. Most azonban az Európa számára visszanyert keleti területeket akarjuk szemügyre venni és jelentőségüket az európai ellátás biztosításának terén kivizsgálni. A meglevő ter-

melési számokból kitűnik, hogy a Szovjetunióknak a tengelyhatalmak birtokában álló nyugati területet alkalmassak Európa gabonaegyensúlyát helyreállítani.

A cári Oroszországnak gabonában éventént több mint 10 millió tonna kiviteli fölöslege volt. De a bolsevisták munkája és az egész szovjet gazdálkodás egyoldalú beállítása a végnélküli fegyverkezési termelésre olyan kárt okozott az orosz gabonaellátásnak, hogy az 1934—38 években már csak 1,2 millió tonna kiviteli fölösleg volt. Kétségen felül áll, hogy a Szovjetunió nyugati területei megfelelő intézkedések végrehajtása után ismét elérhetik a régi termelési fokot. Dr. Vaatz, a Német Gazdálkodási Rendtudományos Kutató Társaságának elnöke a szovjet viszonyok beható ismertetésének alapján és a körülmények gondos mérlegelésével egyedül

Ukrajnára négy és félmillió tonna átlagos gabonafölsölegét számított ki.

Ha tehát az ukrajnai mezőgazdaságot a legintenzívebb munkával az elkövetkező években erre a termelési fokozatra emeljük, akkor a szárazföldi Európa 9 millió tonnás gabonabevitelét máris felerészben biztosítottuk. De ha már maga Ukrajna ennyit tud szállítani, akkor a még hiányzó 4 és fél millió tonnát a Szovjetunió többi nyugati területein szintén ki lehet termelni az ottani lakosság megterhelése nélkül. Mert nem szabad elfelejteni, hogy a szovjetorosz földek hozama elkeszeztően alacsony volt és a többi európai országok termelésének még csak felét sem érte el.

Ezek a számok és tények bizonyítják, hogy Európa kielégítő gabonaellátása teljesen biztosítva lesz, ha a Szovjetunió nyugati vidékeit a jövőben bevonják az európai gazdálkodás körébe. Ehhez járul saját termelésünk eredményes fokozása. Azok a bizonyos érdekelt körök, akik Európa gazdálkodását még mindig függő viszonyban szeretnék tartani a világpiactól, csufos kudarcot vallanak tehát »Szakszerű megállapításokkal«. (Tempo)

Németországban egyetlen hektár sem maradt megműveletlenül!

(MN) Backe földművelésügyi államtitkár legutóbb hannoveri beszédében érdekes áttekintésben ismertette Németország aktuális élelmezési problémáit. A német parasztság, mondotta az államtitkár, mint annyi más alkalommal, ebben a háboruban is kitett magáért a legutóbbi tavaszi földművelési munkák alkalmával azonban önmagát is felülmúlta. A téli fagyok miatt tavasszal nem kevesebb, mint 2,5 millió hektár őszi vetést kellett újra művelés alá

S P O R T

Serlegturnát irt ki a MLSz uvidéki alosztálya

venni, tehát akkora területet, mely három német tartomány egész termőterületének felel meg. Míg 1917-ben 3 millió hektár maradt megműveletlenül, ez alkalommal a háboru harmadik évében minden nehézség ellenére gyakorlatilag

egyetlen hektár sem maradt parlagon. Ez a rendkívüli eredmény jogossá teszi azt a reményt, hogy a német mezőgazdasági termelés állandóan emelkedő irányzata ebben az évben sem fog törést szenvedni. Az 1941-42 gazdasági évben beszületett gabona mennyisége 800.000 tonnával múlta felül az előirányzatot. Ugyanezen idő alatt az étburgonyafogyasztás 13 millió tonnáról 23 millió tonnára emelkedett, 1941-ben a tejfeldolgozóüzemek 3 milliárd literrel több tejet dolgoztak fel mint 1938-ban.

Ebből a többségből 90.000 tonna vaját sikerült pótlólag előállítani és ennek a mennyiségnek döntő szerepe volt a tengerentúli olajszállítmányok elmárádása folytán felmerült élelmiszeri nehézségek leküzdésében.

Ezek az eredmények a téli fagyok okozta károk pótlásával együtt biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy Németországnak a negyedik háborus év elé sem kell aggodalommal néznie.

Németország eddig 1.800.000 alkalommal nyújtott házassági kölcsönt

Az 1941 év negyedik negyedében kifizetett házassági kölcsönök száma kissé csökkent, mert kevesebb házasságot kötöttek és mert igen sok fiatal házaspár, akinek engedélyeztek kölcsönt, a háboru miatt egyelőre nem tudott önálló háztartást alapítani.

1941-ben összesen 176.565 házassági kölcsönt fizettek ki Németországban. Ezzel az 1933 augusztusában bevezetett házassági kölcsönök száma 1941 december végéig 1.872.208-ra emelkedett. 1941-ben 345 707 esetben törlesztették gyermekkel a kölcsön negyed részét, ami körülbelül 2 millió márkának felel meg. (TEK)

Az MLSz Ujvidéki Alosztálya egyrészt a délvidéki labdarugás fejlesztése, másrészt a megszállás éve alatt kifejlődött közösségi érzés ápolása céljából Délvidéki Serleget irt ki; a következő feltételekkel:

1. A serlegturnára benevezhet a viszatért területeknek minden NB I., II. és III. csapata, 40, 30 illetve 20 pengős nevezési díjjal. Az Alosztály azonban elfogadhatja olyan csapat nevezését is, amely nem az NB különböző osztályaiban, hanem a kerületi bajnokságban vesz részt. Ezeknek nevezési díja is 20 pengő.

2. A nevezési határidő június 21., a serlegturnát a nyári szünidő vasár- és ünnepnapjain bonyolítják le.

3. A serlegturna döntője kétfordulós, a döntő mindkét résztvevője tehát egyszer pályaválasztó. Amennyiben a két döntőmérkőzés nem hozna eredményt, (harmadik mérkőzést játszanak s ha ez is döntetlenül végződnék, sorsolás útján jelölik ki a torna győztesét. Valamennyi többi mérkőzés csak egyfordulós, a párosítást és a mérkőzés színhelyét az Alosztály sorsolás útján jelölik ki. Ezekből a mérkőzésekből döntetlen esetén a vendégcsapat (tehát a nem pályaválasztó) megy tovább.

4. A mérkőzésekre játékvezetőt és partjelzőket az Ujvidéki Alosztály küld ki, lehetőleg a viszatért terület játékvezetőgárdájából.

5. A mérkőzések közös rendezésében bonyolítandók le, azaz a rendezési, utazási, ellátási stb. költségen felül megmaradt tiszta jövedelmet a két fél egyenlő arányban megosztja. Ráfizetés esetén ezt a ráfizetést a rendező egyesület viseli.

6. A mérkőzések pályaválasztó jogát az Alosztály a két fél kölcsönös megegyezése alapján felcseréli.

7. A mérkőzést, annak befejezésétől számított 24 órán belül, meg lehet óvni az Alosztálynál, 20 pengő óvási díj egyidejű beküldése mellett. Az Alosztály döntés ellen felebbezésnek helye nincs.

8. Egyébként a mérkőzésekre az MLSz játéki és fegyelmi szabályzatai érvényesek.

9. A serlegturnára az Alosztály serleget ajánl fel, amely a győztes végleges bitokába megy át.

10. Ezek a szabályok az MLSz országos elnökségének jóváhagyása után lépnek érvénybe.

A „Délvidéki Serleg” sorsolása

Első forduló: 1942. július 19.

- 1. Szabadkán Bácska-Zentai AK
  - 2. Bezdánban Bezdáni SE-Zombori MTE.
  - 3. Topolyán Topolyai SC-Ujvidéki VAK.
  - 4. Szenttamason Csaba FC-Temerini TC.
- Erővesztők: Ujvidéki AC, Szabadkai VAK, Zombori SE és Óbecsei Bocskai.

Második forduló: 1942. július 26.

- (I) Zomborban Zombori SE—1 győztese
  - (II) 4 győztese—2 győztese
  - (III) 3 győztese—Szabadkai VAK
  - (IV) Óbecsén Bocskai—Ujvidéki AC.
- A további sorsolást az első két forduló lejátszása után ejtik meg.

LIVIAÉRT TETTEM

LOPOTT-E CRABBE?

Az óriás olyan sápadt lett, hogy az orgazda egy pohár rumos whiskyt tolt a szája elé. Crabbe lenyelte a kellemetlen italt és nyöszörgögni kezdett:

— Nem bánom, akármit is gondol, Riley. Én nem felelek a maga találgatásaira. Azt hiszem, több ilyesmit is hozhatok majd magának, ha nem nagyon szedi le az árát!

A vén ember most már egyszerre áttért az üzleti részre. Megértette, hogy kellemetlen lenne a dolog további feszegetése az ügyfelének. Most már szakszerűen sorakoztatta föl a nagy értékű ékszereket és jegyezgetve, vizsgálódva becsülte föl azokat.

Amikor mind a nyolc ékszert fölirta és megbecsülte, számolt még egy kicsit, aztán megmondta, mennyit akar adni érte.

— Csak egy részét fizethetem ki készpénzzel, Crabbe. Ezt megértheted, hiszen annyi készpénzt nem tarthatok magamnál. De jó csekket kapsz róla, tudod, az Island Bankhoz, ahol nem akadékoskodnak és nem kérdezősködnek fölöslegesen a kifizetéseknel! Jó lesz!

Crabbe szédült egy kicsit. Az összeget rettentően magasnak találta, a torka kiszáradt. Reszkető ujjakkal nyúlt a pénz után és a csekket is elkezegette egy darabig.

— Rendben van, Riley! — suttozta aztán. — Maga nagyon rendes embernek látszik, ha nagyobb üzletről van szó. Pedig a kicsikben nagyon megnyuzza az embereit!

Riley nevetett és megzörgette öblös zsebeit. Az ékszerek összecsendültek bennök.

— Ezeknél van értelme annak, hogy én is kockáztassak. De a kis üzlet sohase jó. Ugyetlenebb dolog, mint a nagy, az ember könnyeb-

ben megütheti a bokáját. Értsd meg, Crabbe!

Ha mindig ilyeneket hoztál volna, már régen nyugalomba mehettél volna valahol Oregonban, ahová annyira kívánczolt!

Crabbe arca eltorzult. Majdnem belevágott Riley arcába, pedig eddig nem vétett volna a légynek sem! Az uzsorás visszakapta a képét, megdöbbenve bámult rá, aztán bólogatni kezdett.

— Jól van, jól, én megértelek! Most félsz valamitől, egy-e? Hogy a majomtalpu bandita rájön a dologra és bosszút áll! Mi? Elég bolond vagy! Hiszen a majom rég elfelejtette, minő kincsei voltak, aztán meg nem is sejtethi, hogy te vagy a ludas az eltűnésükben! Mit gondolsz, az is ugy nyomoz, mint a newyorki kékkabátos banda?

Megveregette a vállát és úgy találta, Crabbe hamarosan megint magához tért. Titokban nem értette meg az ügyet. Hogyan mert Crabbe a majomtalpu bandita holmijaihoz hozzányulni, ha egyszer olyan gyáva? De úgy hitte, a nyomor meg a szükség vakmerővé teszi a leggyávább tolvajokat is! És Crabbe igazán nagyon régen kereste őt fel valamire való dologgal! Nem mehetett neki jól!

— Nem kell a száznak annyit járni! — nyögte ki Crabbe. — Én nem vagyok verekedő ember, de agyonvágom, ha megegyeszer Oregont emlegeti!

Nehézkesen föltápáskodott és kibandukolt az ivón keresztül. Riley utánabámult. Ő eddig annyira gyávának és tehetetlennek tartotta Crabbet, hogy nagyon meglepte a mostani magatartása. Még egyszer megnézegette az ékszereket, nem, nem tévedhetett!

Valami furcsa gondolat kapott az agyvelejtébe. Olyan különös, hogy az első pillanatra ő

maga is nevetett rajta. De aztán elgondolkozott és szemöldökét összeráncolta.

— Lehetséges, hogy ez az ügyetlen Crabbe a titokzatos éjszakai szörnyeteg? Valami öltözékféltében, amelyet majomszerűvé lehet tenni? Ennek lenne ereje ahhoz, hogy eltörjön néhány nyakcsigolyát! És hátha csak tettette eddig az ügyetlenségét, féltékenységét?

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

Kész „BUTOR” állandó raktáron. Hálószobák, Komb. szobák, Konyhák és más butorok. Uj butorok kidolgozását a legújabb rajzok szerint vállalom. Sovány András butorasztalos. Trefort utca 3.

Egy 60-as Rixe motorkerékpár és egy Wittler kerékpár, új gumikkal eladó. Csihás Benő ucca 26. a-2025-f

Bejárónőnek ajánlunk középkorú asszonyt. Címe: Takács Viktor Gvapiu utca 15. a-2037-f

Közel a városhoz a szivaci ut és vasut mel lett, 38 kat. hold föld. gazdasági épületekkel kiadó. Érdeklődni: Zombor, Deák Ferenc krt. 4. a-2038-f

Tanonc felvétetik Schnur Gyula vegyeskereskedésébe. Zombor, Thököly ut 60. a-2042

Stráfkocsi új, gumikerekei, 3.50 tonnás eladó. Szalav Józsefnél. Zombor, Thököly ut 8. a-2039-f

1/2 és 1 literes üres üvegeket, minden mennyiségben vásárolj. Galacz Illés, Zombor, Kalap utca 26. Telefon: 355. a-2040-f

Motorkerékpár, 85-83 kis Csepel használt, kevés benzinfovasztással, 4 külső gumival és egy „Hercules” női kerékpár 3 külső gumival olcsón eladó! Érdeklődni a Vadaszkürt trafikában. a-2034-f

1 üres szobát, lehetőleg előszobával keres szeptember 1-re magános urinó. Aianlatot a kiadóhivatalba. a-2007-f

Fiatal gyermektelen házaspár 1 szoba konyha és üres lakást keres. Tamás István szkvó. Szt. László u. 47. a-2041-f